

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 516/05
31.01.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Đorđevića, predsednika veća, Nevenke Važić i dr Gligorija Spasojevića, članova veća, sa savetnikom Aleksandrom Simić, zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv optuženog AA i dr., zbog krivičnog dela protivpravnog lišenja slobode iz člana 63. stav 4. u vezi stava 1. KZ RS, u vezi člana 22. KZJ i dr., odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Užicu i branilaca optuženih AA, VV, GG, DD, ĐĐ i EE, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Užicu K.br.14/03 od 17.01.2005. godine, nakon održane javne sednice veća u smislu člana 375. ZKP-a, doneo je dana 31.01.2006. godine

P R E S U D U

UVAŽAVANJEM žalbe Okružnog javnog tužioca u Užicu i po službenoj dužnosti PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Užicu K.br.14/03 od 17.01.2005. godine, u pogledu pravne ocene dela, odluke o kazni i uračunavanju pritvora, tako što Vrhovni sud:

- krivičnopravnu radnju za koju je optuženi DD oglašen krivim pod tačkom 2a izreke prvostepene presude, pravno kvalifikuje kao krivično delo nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 2. u vezi stava 1. KZ, za koje delo mu utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, dok mu za krivična dela za koja je oglašen krivim pod tačkom 1. i 2b izreke prvostepene presude, utvrđuje pojedinačne kazne zatvora i to za krivično delo protivpravnog lišenja slobode iz člana 63. stav 4. KZ RS, u trajanju od dve godine, a za krivično delo falsifikovanja isprave iz člana 233. stav 3. u vezi stava 1. KZ RS, u trajanju od tri meseca, pa ga OSUĐUJE na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3-tri godine, u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 29.07.2000. do 21.02.2002. godine,

- za krivično delo protivpravnog lišenja slobode iz člana 63. stav 4. KZ RS, za koje su pod tačkom 1. izreke prvostepene presude oglašeni krivim osuđuje optuženog AA na kaznu zatvora u trajanju od 3-tri godine, a optuženog VV na kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine i 6-šest meseci, u koju kaznu se optuženom VV računa vreme provedeno u pritvoru od 30.07.2000. do 21.02.2002. godine

- optuženog EE za krivično delo protivpravno lišenje slobode iz člana 63. stav 4. KZ RS za koje je pod tačkom 1. izreke prvostepene presude oglašen krivim osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine, u koju kaznu mu uračunava vreme provedeno u pritvoru od 29.07.2000. do 21.02.2002. godine, a krivičnopravnu radnju za koju je optuženi EE oglašen krivim pod tačkom 3. izreke prvostepene presude, pravno kvalifikuje kao krivično delo prikrivanja iz člana 221. stav 1. KZ, pa se prema optuženom na osnovu člana 354. tačka 3. ZKP-a ODBIJA OPTUŽBA, da je dana 27. septembra 1998. godine u Šapcu, od sad pok. PP, primio jedan pištolj marke „___“, kalibra 9 mm, fabričkog broja __, vlasništvo oštećenog II, za koji je znao da su do oružja došli sada pok. PP i osuđeni BB, izvršenjem krivičnog dela krađe, da bi potom ovo vatreno oružje krajem 1998. godine razmenio sa sada osuđenim JJ, za pištolj marke „___“, nepoznatog kalibra i fabričkog broja, pa je tako pribavio stvar za koju je znao da je pribavljena krivičnim delom, čime bi izvršio krivično delo prikrivanje iz člana 221. stav 1. Krivičnog zakonika.

Žalbe branilaca optuženih AA, VV, GG, DD, ĐĐ i EE i Okružnog javnog tužioca u Užicu u odnosu na optužene GG i ĐĐ odbijaju se kao neosnovane i prvostepena presuda u nepreinačenom delu potvrđuje.

Obrazloženje

Presudom Okružnog suda u Užicu K.br.14/03 od 17.01.2005. godine, optuženi AA, VV, DD, ĐĐ i EE su oglašeni krivim da su kao saizvršioци izvršili krivično delo protivpravnog lišenja slobode iz člana 63. stav 4. u vezi stava 1. KZ RS, u vezi člana 22. KZJ, a optuženi GG, isto krivično delo u pomaganju u vezi člana 24. KZJ, za koje je sud optuženom DD na osnovu člana 41. KZJ, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od po 1-jedne godine i 6-šest meseci, a optuženom EE kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine, optuženi DD oglašen je krivim da je izvršio krivično delo neovlašćenog držanja vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 2. u vezi stava 1. ZOM-a RS, za koje mu je utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 6-šest meseci i krivično delo falsifikovanje isprave iz člana 33. stav 3. u vezi stava 1. KZ RS, za koje mu je utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 3-tri meseca, a optuženi EE da je izvršio krivično delo prikrivanja iz člana 184. stav 1. KZ RS za koje mu je utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 3-tri meseca, pa za učinjena krivična dela optužene AA, VV, DD i EE, na osnovu člana 41. i 48. KZJ, a u odnosu na optužene GG i ĐĐ i primenom člana 42. i 43. KZJ osuđuje i to: optuženog AA na kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine, optuženog VV na kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine i 7-sedam meseci, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 30. jula 2000. do 21.2002. godine, optuženog GG na kaznu zatvora u trajanju od 5-pet meseci, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 29. jula 2000. godine do 11.decembra 2000. godine, optuženog DD na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine i 2-dva meseca, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 29. jula 2000. godine do 21.februara 2002. godine, optuženog ĐĐ na kaznu zatvora u trajanju od 6-šest meseci, u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 30. jula 2000. godine do 11. decembra 2000. godine i optuženog EE, na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1-jedne godine i 2-dva meseca u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru povodom ovog krivičnog postupka i to od 29. jula 2000. godine do 21.decembra 2000. godine, vreme od 18. aprila 2000. do 14. maja 2001. godine i vreme od 18. januara 2002. do 21. februara 2002. godine.

Od optuženog DD su oduzeta dva pištolja marke „__“ i jedan pištolj marke „__“, prigušivač i pištoljska municija, kao i lažne javne isprave u obliku lične karte i pasoša.

Optuženi su obavezani da sudu plate po 5.000,00 dinara, na ime paušalnog iznosa i troškova krivičnog postupka o kojima će se odlučiti posebnim rešenjem, a sve u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude.

Istom presudom u tački 4. protiv optuženih EE i ĐĐ, odbijena je optužba i to protiv optuženog EE da je u svojoj kući KK, tokom septembra meseca 1998. godine neovlašćeno držao jedan pištolj zvan „__“, nepoznatog fabričkog broja, s okvirom municije kalibra 7,62 mm, čime bi učinio krivično delo neovlašćenog držanja vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 1. ZOM-a RS, a protiv optuženog ĐĐ da je neutvrđenog dana u mesecu septembru 1998. godine od optuženog EE uzeo jedan pištolj zvan „__“, kalibra 7,62 mm, sa okvirom municije kojeg je neovlašćeno držao pri izvršenju krivičnog dela protivpravnog lišenja slobode oštećenog II, čime bi učinio krivično delo neovlašćenog držanja i nošenja vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 1. ZOM-a RS, zato što je javni tužilac od započinjanja do završetka glavnog pretresa za ova dela odustao od optužbe - član 354. tačka 1. ZKP-a.

Protiv navedene presude žalbe su blagovremeno izjavili:

- Okružni javni tužilac u Užicu, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da Vrhovni sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje ili da istu preinači tako što će optuženima izreći kazne zatvora u dužem trajanju, kao i novčane kazne kao sporedne za učinjena krivična dela,

- branilac optuženog AA - advokat AB, zbog povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, sa predlogom da Vrhovni sud preinači pobijanu presudu i oslobodi od optužbe ovog optuženog ili da istu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak ili pak da istu preinači i utvrdi optuženom AA blažu kaznu i izrekne uslovnu osudu,

- branilac optuženog VV - advokat AV, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene materijalnog prava i odluke o kazni, sa predlogom da Vrhovni sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje ili da istu preinači tako što će optuženog osloboditi od optužbe,

- branilac optuženog GG - advokat AG, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o krivičnoj sankciji i oduzimanju imovine optuženom GG, sa predlogom da Vrhovni sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje ili da istu preinači i optuženog oslobodi od krivične odgovornosti,

- branilac optuženog DD - advokat AD, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da Vrhovni sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje ili da istu preinači i optuženog oslobodi od optužbe. Branilac je tražio da sa optuženim DD bude pozvan na sednicu veća,

- branilac optuženog ĐĐ - advokat AĐ, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da Vrhovni sud preinači prvostepenu presudu i optužbu prema optuženom odbije ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak. Branilac je tražio da zajedno sa optuženim bude pozvan na sednicu veća, i

- branilac optuženog EE - advokat AE, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa predlogom da Vrhovni sud ukine pobijanu presudu. Branilac je tražio da sa optuženim bude obavešten o sednici veća.

Republički javni tužilac je dopisom Ktž.br.648/05 od 14.04.2005. godine predložio da Vrhovni sud uvaži žalbe Okružnog javnog tužioca u Užicu i ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje ili da istu preinači tako što će optuženima izreći kazne zatvora u dužem trajanju, kao i novčane kazne kao sporedne za učinjena krivična dela.

Vrhovni sud je održao sednicu veća u prisustvu optuženog GG, njegovog branioca advokata AG i branioca optuženog ĐĐ - advokata AĐ, a u odsustvu uredno obaveštenih Republičkog javnog tužioca, optuženog EE, optuženog EE i njegovog branioca advokata AE i optuženog DD i njegovog branioca advokata AD, pa pošto je u svemu postupljeno u smislu člana 375. ZKP-a, Vrhovni sud je razmotrio spise predmeta zajedno sa pobijanom presudom koju je po službenoj dužnosti ispitao u smislu člana 380. ZKP-a i žalbama, pa je po oceni žalbenih navoda i predloga, našao:

Pobijanom presudom, kao i postupkom koji je prethodio donošenju iste nisu učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 380. ZKP-a, a na koje povrede Vrhovni sud kao drugostepeni povodom žalbi u smislu člana 380. ZKP-a, pazi po službenoj dužnosti.

Sledstveno tome, neosnovano se žalbama javnog tužioca i branilaca optuženih pobija prvostepena presuda zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka.

Naime, Vrhovni sud nalazi da je izreka prvostepene presude, a nasuprot iznetim žalbenim navodima, jasna i razumljiva i u skladu sa navodima datim u obrazloženju presude, pa se ne mogu prihvatiti žalbeni navodi da postoji znatna protivurečnost o odlučnim činjenicama između onoga što se navodi u razlozima presude i zapisnika o iskazima datim u postupku, jer se uvidom u spise predmeta utvrđuje da takve protivurečnosti nema, već da je sadržina zapisnika o iskazima optuženih i saslušanih svedoka identična onome što se o tim iskazima navodi u obrazloženju pobijane presude, a u pogledu svih važnih činjenica i okolnosti u predmetnoj krivičnopravnoj stvari. A osim toga, prvostepeni sud je o odlučnim činjenicama dao jasne, uverljive i neprotivurečne razloge u obrazloženju pobijane presude, koje u svemu kao pravilne prihvata i ovaj sud kao drugostepeni, pa su suprotni žalbeni navodi ocenjeni kao neosnovani, niti je u prvostepenoj presudi sadržana bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. ZKP-a, kako se to neosnovano ističe u žalbama.

Vrhovni sud nalazi da se neosnovano žalbama javnog tužioca i branilaca optuženih pobija prvostepena presuda i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a što je prema žalbenim navodima dovelo i do povrede krivičnog zakona.

Naime, Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud a na osnovu izvedenih i pravilno ocenjenih svih dokaza bliže označenih u obrazloženju pobijane presude i iznetih odbrana optuženih, na nesumnjiv način utvrdio da su optuženi AA, VV, DD, ĐĐ i EE, kao saizvršioci izvršili krivično delo protivpravno lišenje slobode iz člana 63. stav 4. u vezi stava 1. KZ RS, u vezi člana 22. KZJ, a optuženi GG isto krivično delo u vezi člana 24. KZJ.

Naime, iz odbrane optuženog VV, ĐĐ, pok. PP i delimično iz odbrane optuženog EE pred istražnim sudijom, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da su ovi optuženi na način opisan u izreci prvostepene presude protivpravno lišili slobode oštećenog II. Njihove odbrane u pogledu odlučnih činjenica su saglasne, a optuženi VV je detaljno opisao ulogu optuženog AA i DD u izvršenju ovog krivičnog dela.

Pri tome je prvostepeni sud, a nasuprot iznetim žalbenim navodima, dao jasne i uverljive razloge zašto nije prihvatio izmenjene odbrane optuženih VV, DD, EE i delimično ĐĐ, pravilno nalazeći da su optuženi ĐĐ, VV, kao i pok. PP, izneli brojne činjenice koje su isključivo njima pojedinačno bile poznate i nisu zbog toga mogle biti posledica iznuđenog iskaza, a tim pre što je optuženi DD na prvom saslušanju upravo tvrdio da u predmetnom događaju nije učestvovao, pa je nejasno kako je moguće da je i takav njegov iskaz iznuđen, ili pak da su iznuđeni iskazi samo onih optuženih koji su se o događaju detaljno izjasnili, a da odbrana DD, kojeg sada pok. PP označava kao organizatora u izvršenju krivičnog dela nije značajna, ako on u odbrani ništa nije priznao. Stoga je i po nalaženju Vrhovnog suda pravilan zaključak prvostepenog suda da su optuženi VV, ĐĐ i sada pok. PP, na prvom saslušanju na zapisniku pred istražnim sudijom slobodno izneli svoje odbrane u vezi krivičnih dela, kao i optuženi EE i DD, bez obzira da li su priznali ili ne krivična dela, pa su suprotni žalbeni navodi branilaca optuženih i u ovom delu ocenjeni kao neosnovani. Naime, na osnovu iskaza optuženog VV datog na zapisniku u prethodnom postupku, prvostepeni sud je utvrdio više odlučnih činjenica koje se odnose na angažovanje i ulogu optuženog AA, razloge njegove osvete prema oštećenom i delatnost optuženog VV oko pronalaženja neposrednih izvršilaca krivičnog dela, kao i detalja o mestu gde je oštećeni nakon lišenja slobode doveden i preuzet, a potom prevežen preko reke ŽŽ u blizini graničnog prelaza JJ, pri čemu je optuženi potvrdio da je nakon izvršenog posla određenu sumu novca kao nagradu isplatio DD, GG i drugima koji su u njemu učestvovali. Pored toga, prvostepeni sud je pravilno u bitnom utvrdio odlučne činjenice i na osnovu iskaza optuženog ĐĐ, i to da ga je pozvao optuženi DD kako bi lišio slobode jedno lice koje se nalazi u blizini Zlatibora za koje mu je ovaj predstavio da se radi o nekakvom Muslimanu, koji drugima duguje novac, da su više puta odlazili u mesto boravka takvog lica kojeg nisu pronašli da bi konačno jedne noći optuženi ĐĐ, DD, EE i pok. PP, došli do kuće takvog lica, vozilom „kk“ kojim je upravljao DD i da su oni osim DD obmanom naveli oštećenog da im otvori vrata, pa je optuženi EE upao u prostorije, onemogućujući oštećenog da zatvori vrata, da bi potom oštećenog vezali, i uz pomoć DD oštećenog uveli u vozilo i potom se uputili u pravcu KK. Sa iznetih razloga, pravilan je zaključak prvostepenog suda da se iz iznetih odbrana optuženih VV i ĐĐ vidi da nema suštinske razlike oko odlučnih činjenica u vezi sa izvršenjem predmetnog krivičnog dela i da se iste međusobno dopunjuju. Jedino se odbrana ovih optuženih razlikuje u pogledu činjenice ko je oštećenog udario po glavi drvenom palicom, pri čemu je prvostepeni sud pravilno prihvatio iskaz optuženog ĐĐ da je to učinio optuženi VV, koji je imao prevashodnih razloga da oštećenog udari po glavi i na taj način ošamuti kako bi učinio sve da oštećeni bude predat jedinicama SFOR-a na teritoriji Republike Srpske, ali u svakom slučaju navedena činjenica i po oceni Vrhovnog suda nema odlučujućeg značaja za postojanje krivičnog dela, već više ukazuje na povezanost optuženog VV sa drugim učiniocima da se delo izvrši i na njegovo zajedničko učestvovanje u izvršenju istog, što ga opredeljuje kao saizvršioca.

Vrhovni sud nalazi da je pravilan zaključak prvostepenog suda da ni navodi iz odbrane optuženog ĐĐ da je bio u zabludi u pogledu ličnosti oštećenog jer mu je navodno DD predstavio da je oštećeni „Musliman“, da je veliki dužnik drugim licima, nemaju krivičnogopravnog značaja, a obzirom da je tokom postupka prvostepeni sud na nesumnjiv način utvrdio da je optuženi ĐĐ znao da učestvuje u lišavanju slobode određenog lica i da to čini na protivpravan način, zašta ni on, niti saučesnici nisu imali nikakva ovlašćenja, a odbrana optuženog ĐĐ o tome na koji način je oštećeni protivpravno lišen slobode saglasna je u pogledu bitne činjenice sa odbranom sada pok. PP.

Pri tome je prvostepeni sud dao jasne i uverljive razloge zašto je uzeo za utvrđeno da je u sobu oštećenog prvi ušao optuženi EE, noseći pištolj u ruci i da su on i ĐĐ oštećenog oborili na pod, a u cilju potpunog savlađivanja pok. PP oštećenom vezao ruke. Navedene činjenice prvostepeni sud je pravilno utvrdio iz odbrane optuženog ĐĐ, a obzirom da je ovaj optuženi za razliku od drugih optuženih tokom celog krivičnog postupka, pa i na ponovnom suđenju, u bitnom potvrdio svoju ulogu i ulogu drugih optuženih u krivičnomopravnoj delatnosti i na istovetan način kazivao o predmetnom događaju, te da nije bilo dokaza koji bi tvrdnje optuženog ĐĐ učinili sumnjivim.

Vrhovni sud nalazi da pravilno prvostepeni sud nije prihvatio kao uverljivu odbranu optuženog DD da on nema veze sa predmetnim krivičnomopravnim događajem, a imajući u vidu iznete odbrane optuženih ĐĐ, VV, EE i sada pok. PP, pravilno nalazeći da drugi optuženi ne bi imali niti razloga, a niti motiva da njegovo ime pominju i dovode u vezu sa radnjom izvršenja, kao i zašto nije prihvatio odbranu optuženog EE da je lice koje su lišili slobode dobrovoljno pošlo bez ikakvih mera prinude prema njemu, imajući u vidu da je prvostepeni sud na nesumnjiv način i to iz saglasnih tvrdnji optuženog ĐĐ i optuženog sada pok. PP, utvrdio da je oštećeni savladan odmah pri upadu u kuću gde je boravio i da je tom prilikom imao na sebi imao papuče i pidžamu, kao i da je savladan vezivanjem, uz

kasnije stavljanje lepljive trake preko očiju i usta. I u pogledu odbrane optuženog GG, Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud dao jasne i uverljive razloge zašto nije prihvatio odbranu ovog optuženog da nije optuženom VV savetovao da neposredno izvršenje krivičnog dela može izvršiti optuženi DD, a pre svega imajući u vidu odbranu optuženog VV.

Prema tome, Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud u odnosu na krivično delo protivpravno lišenje slobode iz člana 63. stav 4. u vezi stava 1. KZ RS, pravilno i u potpunosti utvrdio sve odlučne činjenice, kako one koje čine objektivna obeležja krivičnog dela u pitanju, tako i činjenice i okolnosti koje se tiču subjektivnog odnosa optuženih prema učinjenom delu.

Na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je pravilno primenio krivični zakon kada je krivičnopravne radnje optuženih AA, VV, DD, ĐĐ i EE pravno kvalifikovao kao krivično delo protivpravnog lišenja slobode iz člana 63. stav 4. u vezi stava 1. KZ RS, pa su suprotni navodi žalbi OJT-a i branioca optuženih u ovom delu ocenjeni kao neosnovani.

Naime, prvostepeni sud je dao jasne i uverljive razloge na strani 16. obrazloženja za svirepost optuženih, i to da su prema oštećenom upotreбили fizičku silu uz pretnju pištoljem koji je na oštećenog bio uperen, da su mu potom vezali ruke na leđa i vezivanje ojačali lepljivom trakom, a tokom prevoženja oštećenom stavili lepljivu traku na oči, kako ne bi video u kojem pravcu ga odvođe i stavljanjem lepljive trake na usta, sa očiglednim ciljem da ih ne bi odao glasom, da je prilikom lišavanja slobode odveden u pidžami i papučama, i da zbog vezanih ruku nije imao mogućnost da slobodno obavi fiziološku potrebu, pa je pravilan zaključak prvostepenog suda da je lišenje slobode vršeno na posebno ponižavajući način. Pored toga, činjenica da su se tokom vožnje bavljali sa oštećenim dozvoljavajući mu da telefonom zove rođaka i traži novac za njegov otkup, iako su unapred znali da ga neće pustiti, takođe ukazuje na ponižavajuće i svirepo postupanje sa oštećenim. Ove razloge u svemu prihvata i Vrhovni sud, pa su suprotni navodi branilaca da nema svirepost postupanja neosnovani.

Isto tako, neosnovani su i navodi OJT-a da se radi o krivičnom delu otmice iz člana 64. stav 4. KZ RS, obzirom da Vrhovni sud u svemu prihvata navode prvostepenog suda da se u konkretnom slučaju ne radi o krivičnom delu otmice, jer nije bilo reči o iznudi novca kao drugom neophodnom elementu za ovo krivično delo, pored protivpravnog lišenja slobode. Ovo stoga što je prvostepeni sud na osnovu izvedenih dokaza i to pre svega na osnovu odbrane optuženog VV na nesumnjiv način utvrdio da su optuženi lišili slobode oštećenog uz očekivanje i uz stvarnu isplatu određenog novčanog iznosa kao nagrade koja im je unapred obećana, pa je pravilan zaključak prvostepenog suda da pošto je optuženima novac unapred obećan, ne vidi se niti iz ovakve odbrane optuženog, niti iz bilo kog drugog dokaza, da su optuženi novac iznudili sa namerom da oštećenog ne puste na slobodu. Naime, oštećeni je predat optuženom VV, koji ga je dalje predao jedinicama SFOR-a, posle čega je oštećeni odveden pred Haški sud još pre nego što su optuženi dobili novčanu nagradu, pa je pravilno zaključio prvostepeni sud da se koristoljublju optuženih prilikom izvršenja krivičnog dela ne može istovremeno oceniti kao iznuda novca u smislu krivičnog dela otmice. Stoga je i po oceni Vrhovnog suda pravilan zaključak prvostepenog suda da nema nijednog dokaza koji bi ukazivao na to da su optuženi odveli i zadržali oštećenog sa namerom da ga ne puste na slobodu dok ne iznude novac u određenom iznosu ili da oštećenog prinude da nešto trpi.

Pored toga, Vrhovni sud nalazi da je neosnovana žalba branioca optuženog VV da u konkretnom slučaju nema protivpravnosti, jer je prema žalbenim navodima svako ovlašćen da liši slobode počinioca krivičnog dela koje se goni po službenoj dužnosti, a u smislu člana 230. ZKP-a. Ovo stoga što je navedenom odredbom propisano da lice zatečeno pri izvršenju krivičnog dela za koje se goni po službenoj dužnosti može svako lišiti slobode, dakle to se može učiniti samo kada je lice zatečeno pri izvršenju krivičnog dela, a što ovde nije slučaj. Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno objasnio ulogu optuženih, u izvršenju predmetnog krivičnog dela i to da su optuženi AA, DD, ĐĐ, VV i EE kritičnom prilikom postupali kao saizvršiooci, obzirom da između radnji svih navedenih optuženih postoji međusobna povezanost u objektivnom smislu, a u subjektivnom pogledu kod svih je postojala volja i svest da se oštećeni liši slobode na protivpravan način, pri čemu su radnje izvršenja neposredno preduzeli DD, EE, ĐĐ i pok. PP, svaki po principu dogovorenih uloga, dok optuženi AA i VV nisu učestvovali u neposrednom lišavanju slobode oštećenog, ali su takođe svaki od njih bili svesni zajedničkog delovanja sa drugim optuženima i to tako što je optuženi DD obaveštavao optuženog VV, svaki put o više pokušaja da oštećenog liše slobode i konačno o njegovom dovođenju do ugovorenog mesta i predaji ovom optuženom, o čemu je optuženi VV dalje obaveštavao optuženog AA, a ovaj je VV davao neposredna uputstva o mestu gde oštećenog treba preuzeti, a pre toga mu je pokazao mesto gde oštećeni boravi kako bi o tome mogli upoznati neposredne izvršioce.

Vrhovni sud nalazi da je i uloga optuženog GG, pravilno i potpuno utvrđena, i to da je davanjem saveta optuženom VV o tome ko može biti neposredni izvršilac protivpravnog lišenja slobode oštećenog, pomagao ostalim optuženima u izvršenju predmetnog krivičnog dela, da je bio upoznat sa svim detaljima plana izvršenja dela i ukazivanjem na DD kao neposrednog izvršiooca preduzeo radnju pomaganjem, pa su suprotni navodi branioca

optuženog ocenjeni kao neosnovani.

Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud i u pogledu krivičnog dela neovlašćenog držanja vatrenog oružja i municije iz člana 33. stav 2. u vezi stava 1. ZOM-a RS i falsifikovanja isprave iz člana 233. stav 3. u vezi stava 1. KZ RS, za koja je oglašen krivim optuženi DD, pravilno i na nesumnjiv način utvrdio sve odlučne činjenice i to pre svega na osnovu odbrane optuženog date na prvom saslušanju pred istražnim sudijom, kada je naveo da mu je predmetno oružje doneo jedan njegov poznanik i da je optuženi prihvatio da isto za njega čuva, a koje činjenične tvrdnje je optuženi pred sudom više puta ponavljao, pa je i po nalaženju Vrhovnog suda, prvostepeni sud pravilno ovakve navode cenio kao istinite, jer optuženi nikada nije tvrdio da je njegov iskaz bio iznuđen u policiji. Pored toga, prvostepeni sud je dao jasne i uverljive razloge zašto nije prihvatio navode branioca optuženog i optuženog na ponovnom suđenju da je za neovlašćeno držanje navedenih predmeta već pravnosnažno osuđen otac optuženog i da o istoj stvari ne može biti oglašen krivim, pravilno nalazeći da za ovakve tvrdnje ne postoji osnov ni u presudi Opštinskog suda u Indiji kojom je njegov otac - LL oglašen krivim. Naime, prvostepeni sud je upoređujući sadržinu takve odluke suda sa radnjom izvršenja za koje je DD oglašen krivim pravilno utvrdio da je reč o različitoj vrsti oružja i municije, različitim fabričkim oznakama i količini takvih predmeta, te da ne postoji istovetnost između radnje izvršenja optuženog DD i njegovog oca, odnosno optuženog LL u predmetu Opštinskog suda u Indiji. Samim tim, neosnovano se žalbom branioca optuženog DD ističe da prvostepeni sud bez spisa predmeta za oca optuženog nije mogao utvrditi ko je neovlašćeno držao ovo oružje, obzirom da je prvostepeni sud izvršio uvid u izreku presude Opštinskog suda u Indiji iz koje se utvrđuje da je otac optuženog oglašen krivim i osuđen za potpuno drugo oružje, kako je to napred navedeno, a koja se nalazi u spisima predmeta.

I vezano za krivično delo iz člana 233. stav 3. u vezi stava 1. KZ RS, za koje je optuženi DD, takođe oglašen krivim, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da je optuženi radi upotrebe nabavio lažne javne isprave i to ličnu kartu i pasoš, sa bližim oznakama kao u izreci, sa namerom da ih upotrebi kao prave i pravilno cenio odbranu ovog optuženog kao neistinitu, pa su stoga neosnovani navodi žalbe branioca optuženog DD da bi se činjenično stanje moglo utvrditi samo proverom odbrane optuženog kod nadležnog organa koji je ispravu izdao. Ovo stoga što je u ovim ispravama kao izdavalac označen SUP __, a ne __ kako je to tvrdio optuženi. Dakle ni sam optuženi ne tvrdi da je izdavalac isprava onaj organ koji je u ispravi naveden kao izdavalac.

Prema tome, Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud i u odnosu na ova krivična dela pravilno i u potpunosti utvrdio činjenično stanje, dajući uverljive razloge kako je to napred navedeno, a koje u svemu kao pravilne prihvata i ovaj sud kao drugostepeni.

Kako je u međuvremenu i to 01.01.2006. godine stupio na snagu Krivični zakonik kojim su radnje optuženog DD opisane pod tačkom 2a izreke prvostepene presude, propisane odredbom člana 348. stav 2. Krivičnog zakonika, to je Vrhovni sud imajući u vidu odredbu člana 5. Krivičnog zakonika, našao da radnje optuženog treba kvalifikovati kao radnje propisane članom 368. stav 2. Krivičnog zakonika, obzirom da je ovaj zakon blaži za optuženog, imajući u vidu propisanu kaznu, pa je u tom smislu u pogledu pravne ocene dela i preinačio pobijanu presudu.

U pogledu krivičnog dela prikrivanja iz člana 184. stav 1. KZ RS, za koje je oglašen krivim optuženi EE, prvostepeni sud je po službenoj dužnosti preinačio prvostepenu presudu, tako što je krivičnopravne radnje optuženog opisane pod tačkom 3. prvostepene presude, pravno kvalifikovao kao krivično delo prikrivanje iz člana 221. stav 1. Krivičnog zakonika, jer je u međuvremenu i to 01.01.2006. godine stupio na snagu Krivični zakonik obzirom da je ovaj zakon blaži za optuženog, imajući u vidu propisanu kaznu za navedeno krivično delo. Naime, kako je za krivično delo prikrivanja iz člana 221. stav 1. Krivičnog zakonika propisana novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine, to je u smislu člana 103. i 104. Krivičnog zakonika nastupila apsolutna zastarelost krivičnog gonjenja. Kako je odredbom člana 103. stav 6. Krivičnog zakonika propisano da se krivično gonjenje ne može preduzeti kad protekne tri godine od izvršenja krivičnog dela za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora preko jedne godine, a odredbom člana 104. stav 6. Krivičnog zakonika da zastarelost krivičnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne dvostruko vreme koje se po zakonu traži za zastarelost krivičnog gonjenja, to je za navedeno krivično delo nastupila apsolutna zastarelost krivičnog gonjenja, obzirom da se iz izreke pobijane presude utvrđuje da je isto izvršeno dana 27.09.1998. godine.

Stoga je Vrhovni sud povodom žalbe, a po službenoj dužnosti preinačio prvostepenu presudu u odnosu na optuženog EE za navedeno krivično delo tako što je na osnovu odredbe člana 354. tačka 3. ZKP-a, odbio optužbu.

Ispitujući prvostepenu presudu u delu odluke o kaznama koja je izrečena optuženima, Vrhovni sud nalazi da je žalba Okružnog javnog tužioca u odnosu na optužene osim optuženog GG i optuženog ĐĐ osnovana, dok su žalbe branioca svih optuženih neosnovane.

Naime, Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno utvrdio sve okolnosti kako olakšavajuće, tako i otežavajuće na strani optuženih DD, EE, AA i VV. Međutim, osnovano se žalbom Okružnog javnog tužioca ističe da je prvostepeni sud dao prenaplašen značaj olakšavajućim okolnostima na strani optuženih, a koje su bliže navedene u obrazloženju pobijane presude, a da nije u dovoljnoj meri cenio društvenu opasnost izvršenih krivičnih dela i stepen krivice optuženih, kao i raniju osuđivanost optuženih, za druga krivična dela, pri čemu su optuženi DD i EE, osuđivani više puta, a optuženi DD između ostalog i za istovrsna krivična dela, kao i činjenicu da je optuženi AA bio inicijator izvršenja krivičnog dela, a da su optuženi VV i DD imali ključnu ulogu u izvršenju predmetnog krivičnog dela, te da su kritičnom prilikom optuženi ispoljili visok stepen odlučnosti odnosno izražene volje da se krivično delo izvrši, što se ogleda u dugotrajnoj i brižljivo planiranoj delatnosti optuženih da do realizacije dela i dođe.

Stoga je Vrhovni sud optuženom DD prethodno utvrdio pojedinačne kazne zatvora i to za krivično delo iz člana 348. stav 2. KZ opisano pod tačkom 2a izreke pobijane presude, kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, a za krivična dela opisana pod tačkom 1. i 2b izreke i to za krivično delo iz člana 63. stav 4. KZ RS kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine, a za krivično delo iz člana 233. stav 3. u vezi stava 1. KZ RS kaznu zatvora u trajanju od 3-tri meseca, pa ga je osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3-tri godine, u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 29.07.2000. do 21.02.2002. godine, a optuženog EE je za krivično delo iz člana 63. stav 4. KZ RS, za koje je pod tačkom 1. izreke pobijane presude oglašen krivim osudio na kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine, u koju kaznu se optuženom ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 29.07.2000. do 21.02.2002. godine, dok je za krivično delo prikrivanja prema optuženom odbijena optužba zbog apsolutne zastarelosti krivičnog gonjenja, kako je to napred navedeno.

Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud prema ovom optuženom nepravilno uračunao pritvor, obzirom da iz podataka u spisima predmeta proizilazi da po ovom predmetu optuženom pritvor od kada je određen nije ukidan do 21.02.2002. godine. Tačno je da je optuženi upućivan u druge KPZ-ove radi lakšeg sprovođenja postupka pred drugim sudovima protiv optuženog, ali u spisima predmeta nema rešenja drugih sudova o određivanju pritvora protiv optuženog. Stoga je Vrhovni sud povodom žalbi, a po službenoj dužnosti preinačio prvostepenu presudu u pogledu uračunavanja pritvora tako što se optuženom EE u kaznu zatvora uračunava i vreme provedeno u pritvoru od 29.07.2000. do 21.02.2002. godine.

Što se tiče optuženog AA, Vrhovni sud je istog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 3-tri godine, zbog izvršenja krivičnog dela iz člana 63. stav 4. KZ RS, a optuženog VV na kaznu zatvora u trajanju od 2-dve godine i 6-šest meseci, uz uračunavanje vremena provedenog u pritvoru, kao u izreci presude.

Okružni sud nalazi da je žalba Okružnog javnog tužioca u pogledu odluke o kaznama koje su izrečene optuženima GG i ĐĐ, neosnovana, obzirom da je prvostepeni sud pravilno utvrdio da olakšavajuće okolnosti na strani ovih optuženih, a koje su bliže označene u obrazloženju pobijane presude imaju karakter naročito olakšavajućih okolnosti i opravdavaju primenu instituta ublažavanja kazni.

Po nalaženju Vrhovnog suda ovako odmerene kazne u skladu su sa težinom učinjenih dela i stepenu krivice optuženih i sa istima će se u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja.

Sledstveno tome Vrhovni sud je našao da su žalbe branioca optuženih u ovom delu neosnovane.

Sa iznetih razloga, a na osnovu odredbe člana 391. i 388. ZKP-a, Vrhovni sud je doneo odluku kao u izreci presude.

Zapisničar, Predsednik veća-sudija

Aleksandra Simić, s.r. Dragiša Đorđević, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

lji